

## AIŠKINAMASIS RAŠTAS

### DĖL JAUNIMO POLITIKOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. IX-1871 2, 3 IR 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

#### **1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai**

Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymo nr. IX-1871 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant suvienodinti sąvokų vartojimą Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir kituose svarbiuose nacionaliniuose politikos formavimo dokumentuose bei suteikti didesnę įtrauktį nelietuvių kilmės asmenims, kurie gyvena Lietuvos etninėse žemėse ar kitur, tačiau kildina save iš Lietuvos ir sieja save su Lietuva istoriniu, kultūriniu, socialiniu, ekonominiu ar politiniu ryšiu.

Užsienio reikalų ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-550 patvirtintos Lietuvos diasporos politikos strateginės gairės „Globali Lietuva“ 2022-2030 metams. Šiose gairėse vartojama sąvoka „Lietuvos diaspora“ ir toks jos apibrėžimas: „Lietuvos diaspora – užsienyje gyvenanti Lietuvos tautos dalis, kurią sudaro Lietuvos Respublikos piliečiai ir lietuvių kilmės asmenys, taip pat nelietuvių kilmės asmenys, kildinantys save iš Lietuvos, siejantys save su Lietuva istoriniu, kultūriniu, socialiniu, ekonominiu ar politiniu ryšiu“. Nauja sąvoka pakeitė anksčiau „Globalios Lietuvos“ strateginėse gairėse vartotą siauresnę sąvoką „užsienio lietuviai“.

Manoma, kad Jaunimo politikos pagrindų įstatymas turi būti keistinas siekiant įtraukti platesnę ir Lietuvos Respublikos terminų banke aprobuotą sąvoką „Lietuvos diaspora“ vietoj sąvokos „užsienio lietuviai“, taigi keistinos įstatyme vartojamos sąvokos „užsienio lietuvių jaunimas“ ir „užsienio lietuvių jaunimo organizacijos“ atitinkamai į „Lietuvos diasporos jaunimas“ ir „Lietuvos diasporos jaunimo organizacijos“.

#### **2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai**

Įstatymo projektą inicijavo Seimo narė Dalia Asanavičiūtė.

#### **3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai**

Pagal Įstatymo 2, 3 ir 4 straipsniuose vartojama „užsienio lietuvių jaunimo“ ir „užsienio lietuvių jaunimo organizacijos“ sąvokos, jos Įstatymo 2 straipsnio 20 ir 21 dalyse apibrėžiamos taip:

„20. **Užsienio lietuvių jaunimas** – užsienio valstybėse gyvenantis lietuvių kilmės jaunimas.

21. **Užsienio lietuvių jaunimo organizacija** – buveinės vietos valstybės teisės aktu nustatyta tvarka jaunimui ir (ar) jaunimo interesams atstovauti įsteigtas juridinis asmuo, kita organizacija ar jų filialas, atstovybė, kurių ne mažiau kaip 2/3 narių sudaro užsienio lietuvių jaunimas.“

#### **4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama**

Projekte siūloma keisti sąvokas „užsienio lietuvių jaunimas“ ir „užsienio lietuvių jaunimo organizacija“ pagal užsienio reikalų ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-550 patvirtintas Lietuvos diasporos politikos strategines gaires „Globali Lietuva“ 2022-2030 metams, kuriose vartojamos sąvoka „Lietuvos diaspora“ vietoj „užsienių lietuvių“.

Siūloma vietoj „užsienio lietuvių jaunimas“ vartoti sąvoką „Lietuvos diasporos jaunimas“, o taip pat praplėsti jos reikšmę sąvoką aiškinant kaip „užsienio valstybėse gyvenantis Lietuvos jaunimas, kurį sudaro Lietuvos Respublikos piliečiai ir lietuvių kilmės asmenys, taip pat nelietuvių kilmės asmenys, kildinantys save iš Lietuvos, siejantys save su Lietuva istoriniu, kultūriniu, socialiniu, ekonominiu ar politiniu ryšiu.“ Atitinkamai sąvoką „užsienio lietuvių jaunimo organizacija“ siūloma keisti į „Lietuvos diasporos jaunimo organizacija“ bei kituose straipsniuose suvienodinti šios sąvokos vartojimą.

**5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta**

Neigiamos priimto įstatymo pasekmės nenumatomos.

**6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai**  
Įstatymo priėmimas kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

**7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai**  
Projekto įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslui ir jo plėtrai.

**8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams**

Įstatymo strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

**9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios**

Priėmus įstatymą, nereikės koreguoti jokių kitų teisės aktų.

**10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka**

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

**11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus**

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

**12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti**

Įstatymui įgyvendinti nereikia priimti papildomų įgyvendinamųjų teisės aktų.

**13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)**

Įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

**14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados**  
Vertinimų ir išvadų negauta.

**15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis**  
„Lietuvos diasporos jaunimas“, „Lietuvos diasporos jaunimo organizacija“.

**16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai**  
Nėra.